

Défis Mathématiques

(Sakis Lipordézis, Nikos Lygeros)

Το βιβλίο **Μαθηματικές προκλήσεις** (Défis Mathématiques) του Σάκη Λιπορδέζη και Νίκου Λυγερού, έρχεται να καλύψει ένα κενό μέσα στο ευρύ πάζελ του μεγάλου μαθηματικού παιχνιδιού το οποίο, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, από τα χρόνια της αρχαιότητας μέχρι και σήμερα, συνεχίζει να γοητεύει και να προκαλεί

Πολλά βιβλία έχουν γραφεί και έχουν εκδοθεί, τα οποία περιέχουν προβλήματα της καθημερινής ζωής, γρίφους από τον κόσμο των αριθμών καθώς και ερωτήματα αριστοτελικής λογικής που πολλές φορές οδηγούν σε αδιέξοδα ή ακόμα και σε αντιφάσεις που ερεθίζουν την απλή ανθρώπινη σκέψη.

Οι Défis Mathématiques είναι ένα βιβλίο γραμμένο στη γαλλική γλώσσα, περιέχει διάφορα αινίγματα-προκλήσεις και γενικότερα γρίφους, οι οποίοι έχουν το δικό τους χαρακτήρα και νόημα, ώστε η μελέτη και η ενασχόληση του αναγνώστη μ' αυτούς να βοηθά στην ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης.

Όπως διαβάζει κανείς στον πρόλογο του βιβλίου, εκείνο το οποίο στοχεύει η έκδοση αυτή, είναι η ανάπτυξη της ευρηματικής ικανότητας του αναγνώστη και η μεταφορά των γνωστικών μαθηματικών στο χώρο της διδακτικής πράξης. Κι ακόμα, στο βιβλίο αυτό γίνεται προσπάθεια μιας ολιστικής θεώρησης του πραγματικού κόσμου και όχι μιας τοπικής ή γενικότερης οπτικής που σκεδάζει και μας οδηγεί σε αδιέξοδα.

Ο όρος «**πρόκληση**» στη δικιά μας γλώσσα αλλά και στη γαλλική (défi = πρόκληση) παραπέμπει ούτε λίγο ούτε πολύ σε μια ατμόσφαιρα «αναμέτρησης», μέσα από την οποία σίγουρα θα προκύψουν οι νικητές και βέβαια οι ηττημένοι. Όσο σκληρό και αν φαίνεται αυτό, αποτελεί και μια πραγματικότητα. Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφέρουμε το κλίμα που επικρατούσε στην Ευρώπη από το 17ο αιώνα, την εποχή του μεγάλου P. Fermat και του αντιπάλου του Καρτέσιου, όπου οι μαθηματικές προκλήσεις αποτελούσαν την κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη των Μαθηματικών. Γράφει λοιπόν κάποιος στα τέλη του 18ου αιώνα:

«Συνηθίζονταν την εποχή εκείνη ανάμεσα στους δυνατούς αθλητές των μαθηματικών να ανταλλάσσουν δημόσια προκλήσεις ο ένας με τους άλλους για τη λύση των πιο δύσκολων προβλημάτων. Η προσοχή του συνόλου ήταν στραμμένη σ' αυτούς τους ευγενικούς διαγωνισμούς. Η δόξα ήταν γι' αυτούς η ανταμοιβή των προσπαθειών τους. Συνήθιζαν μ' αυτόν τον τρόπο να γνωρίζονται μεταξύ τους. Οι δυνάμεις τους αυξάνονταν από την αναγκαιότητα να τις χρησιμοποιούν. Μια νίκη γινόταν συχνά το σκαλί για ένα νέο θρίαμβο. Αυτές οι όμορφες μέρες, μέρες δόξας για τις επιστήμες έχουν σχεδόν τελειώσει μαζί με τον τελευταίο αιώνα.

Κι ακόμα:

«Είναι πολύ λυπηρό που ένας τόσο καθαρός τρόπος να συντηρήσεις τη φλόγα του πνεύματος δεν υφίσταται σήμερα πλέον. Η άμιλλα πια δεν ανατροφοδοτείται» (M. L. Genty).

Κλείνοντας το σημείωμα αυτό για το βιβλίο «Μαθηματικές προκλήσεις» των Σάκη Λιπορδέζη και Νίκου Λυγερού, θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτό το πόνημα θα εκπληρώσει το στόχο του και θα βοηθήσει όλους εκείνους που ασχολούνται και αρέσκονται με τις μαθηματικές προκλήσεις!

Κώστας Δόρτσιος
Μαθηματικός